

DOBROGEEA JUNĂ

DOBROGEEA DOBROGENILOR
Director Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CONSTANȚA, Str. Scarlat Vârnav 27.
Abonamentul cu angajament cultural: un an 600 lei, 6 luni 350 lei.
Pentru Adresările și Inscrisurile îndreptate — Recenzia și inserții după tarif.

Monografia unui sat dobrogean Caramurat (Ferdinand I)

de AL. STOIAN

Ne-am legat să dăm astăzi o recenzie asupra monografiei cu titlul de mai sus, a d-lui A. Stoian.

Dacă alcătuirea unei monografii nu e lucru atât de ușor, apoi recenziile unei astfel de lucrări este la fel de greu de făcut.

Pentru ca cititorul să poată aprecia calitatea recenziei, trebuie să dai un rezumat al lucrării.

Când recenziți un roman, e ușor să spui în câteva zeci de rânduri despre ce e vorba și apoi, plecând de aici, să faci calitățile și defectele scrierii.

Cam la fel e cu poezia: ai reguli fixe ale tehnicii versului, vezi dacă și cum autorul se ține de ele, cauți apoi frumuseți de limbă, adâncimi de cugetare etc. etc.

De sigur, e lucru foarte delicat o recenzie a unui volum de versuri.

Ai de-aface cu lucruri gingașe și de multe ori, o critică nepricopsită poate face un viitor bun poet, să rateze chiar dela prima sa manifestare.

Totuși, nu mai ușor lucru e să recenziți o monografie așa cum e lucrarea d-lui A. Stoian.

Pentru că, aici nu poți să pornești dela rezumat și nici reguli fixe nu sunt.

Când faci monografia unei localități, pornești—adică e normal să pornești—dela istoricul localității. Ușii confundă istoricul cu monografia însăși. Am totuși înțeles din rare ori asemenea lucrări.

O monografie a unui sat este însă cu totul altceva.

Este, dacă vrei, un film documentar. În ea, trăiește satul respectiv, cu rândurile lui de oameni dela cei cari totuși „au bătat parul” și până în zilele scrierii.

Trebuie să vezi acolo, de ce și cum s-a născut așezarea aceea omenescă.

Trebuie să se vadă legătura de cauzalitate dela evenimentele contemporane la individ sau la un grup de indivizi, dela mediul geografic fizic respectiv, la fazele antropografice ale dezvoltării localității.

Un studiu monografic arată localitatea nu static ci *dinamic*.

El nu este fotografie și nu este nici un pomelnic sec.

La fel, nu este nici înșirare de cifre, date, precizări (b) lometrice sau statistice.

Acestea toate nu sunt decât elemente cari alcătuiesc angrenajul organismului care e satul. Iar satul nu înseamnă numai case, oameni și cifre. Satul e viață.

D. Al. Stoian n'a vrut să dea o monografie cu pretenții.

A vrut un studiu ușor de citit, conștiințios alcătuit și a reușit să ne dea o scriere interesantă.

Despre localitățile dobrogeane s-a scris și nu prea s-a scris. Nici acum — nici mai înainte.

Despre Caramurat, legendele spun mai mult decât știrile scrise. D. Stoian le-a folosit așa cum se folosesc legendele: prudent. Mai multă importanță a dat scrierilor bătrânilor și aici a făcut foarte bine.

Căci întâmplările primilor coloni ardeleni în pământul de țară — împărțirea a erbarilor — care ora Dobrogea acum trei secole de veac sunt fragmente de epopee identice scolară în cari cu atâta energie și eroism, s-a colonizat America.

Amintirile bătrânilor sunt do-

cumente de reală valoare și d. Stoian face științei monografice române un real serviciu dând la iveală, atâta cât a dat.

S'ar părea că rândurile acestea sunt sortite numai să laude lucrarea.

Nu este așa. Recunoaștem că lucrarea s're unele scăderi. Ne dăm însă seama că nu le putem reproșa autorului. De aceea, nici nu le mai arătăm aici. La ce bun de altfel?

Și apoi, monografiile dobrogeane sunt prea puține pentru ca atunci când răsare câte una, să ne rezezim asupra ei și să-i găsim toate cusururile. Aceasta ar fi trebuit de neputincioși.

Ci, omul care se simta tare creiază, nu dăruiește ce-au ridicat alții.

De aceea, noi, cari ne dăm seama din propria noastră experiență, cu câtă greutate se alcătuiește o monografie, însemnăm cartea d-lui Stoian între cele ce merită să fie citite.

E o carte interesantă și plăcută prin care, în preajma sărbătorii cărții, autorul a adus aici la Constanța un impresionant omagiu vieții și culturii românești în Dobrogea.

ION NEICU

Turismul la avânt și la noi

În vederea apropierei sezonului de vară, conducerea sindicatului automobiliștilor din Constanța s'a gândit la un mijloc care va folosi nu numai lor, ci și marelui număr de vizitatori, doritori de a cunoaște falsegul litoral al Mării Negre.

În acest scop, ei vor organiza cu începere dela 1 Iulie, în fiecare Joi și Duminică, precum și în timpul altor sărbători legale, excursiuni spre toate stațiunile maritime pe litoral.

Carmen Silva, Mangalia, Capul Caliacra, Balciul, Teche, Ecrene, etc., vor fi legate de Constanța printr'un bine organizat serviciu de automobile.

Transportul se va face cu mașini mici de 5—6 locuri și autobuze de câte 15—20 de persoane, iar prețurile vor fi extrem de convenabile. În toate punctele ce vor fi atinse de aceste curse se vor organiza birouri cari să înlesnească turiștilor o găzduire bună și cât mai agreabilă.

Inițiativa sindicatului automobiliștilor este în adevăr laudabilă întru cât mijloacele de transport pe litoralul mării sunt extrem de reduse și deci marea majoritate a publicului nu avea posibilitatea de a cunoaște farmecul litoralului nostru maritim.

Cine nu și-a procurat încă aparat de Radio, să nu regreta. Noua marcă R. C. A. este cea mai fertilă inovație.

Consolidarea digurilor

Valurile și curenții maritimi, făcând să rupă părți din diguri care se află în fața cazinoului comunal, primăria municipiului împreună cu direcția portului au luat măsuri pentru repararea și întărirea zonilor primordiale. Macaralele și planurile înclinate au fost instalate pe dig. Se vor arca în l.ș. digului mai multe sute de vagoane de piatră brută, iar epurările mai mari vor fi betonate.

CHESTIA ZILEI

Iar hardughile!

În numărul nostru de ieri am întrebât pe d-l primar al municipiului, de ce tolerează ca să fie refăcută SUPERFICIAL, o dărăpănătură de casă, situată pe Str. Traian, alături chiar de locuința d-sale, care, aceasta din urmă face, din punct de vedere arhitectonic, fală orașului nostru, când — dacă informațiile pe cari le avem corespund adevărului — această casă a fost declarată insalubră de către consiliul de igienă și supusă dărămării.

E prea curând, pentru ca să putem avea un răspuns, dacă într'adevăr primarul municipiului se gândește să ne dea unul.

Astăzi venim cu o a doua serie de întrebări, privitoare la altă casă, la fel declarată insalubră și supusă dărămării și care, spre surprinderea multora este azi supusă unor reparațiuni de suprafață.

Este vorba de casa din str. Ovidiu — nu interesează numărul — cumpărată de curând de către unul din funcționarii superiori ai primăriei municipiului. Noi nu ne mirăm și — iată, — renunțăm la întrebările ce se cuvin puse în legătură cu cumpărarea acestor imobile. Punem, în schimb, o singură întrebare:

Când se vor expropria aceste imobile?

Căci aici e toată... filozofia chestiunii. I. N.

Fără îndotată că și cei cari posedă aparate de Radio, le vor desface și-și vor cumpăra noua marcă R. C. A., care este superioară și mai eficientă tuturor celor existente.

Activitatea culturală a Soc. „Astra Dobrogeană”

Societatea culturală „Astra Dobrogeană” a organizat un concert muzical pentru seara zilei de Sâmbătă 25 Mai în sala Teatrului „Elpis”.

Programul concertului ce va fi urmat de dans, va fi executat de asociația muzicală „Estudiantina”. Beneficiul acestui concert este menit a facilita înființarea unei biblioteci a societății „Astra Dobrogeană”.

Arestarea unei periculoase bando de tâlhari

După o urmărire îndelungată, legiunea de jandarmi a reușit să captureze o bandă de periculoși tâlhari, care în numărate rânduri, a săvârșit tâlhării și hoții, în cuprinsul județului nostru.

Această bandă se compune din indivizii: Ștefan Grigore și Gh. Parice din comuna Independența, Sanda din comuna Baserabi și Petrache Lache din comuna Palzul Mare.

Printre spargerile săvârșite de aceștia cele mai importante sunt cele săvârșite în dauna d-lor Iile Bodan și Stela Boboc din comuna Olteni, Dumitru Balcea din comuna Peris, Ion Macu și Stoica Voinea din Negru Vodă.

Cu actele dresate ei au fost înaintați președintelui.

Reduceri de tarif la S. M. R.

Direcția generală S. M. R. a hotărât ca pe timpul verii, începând de la 1 Iunie, să acorde, o reducere de 20% asupra prețurilor trilarilor pentru călătorie pe vasele „Regele Carol”, „Dacia” și „Principesa Maria”.

Această reducere se acordă până la 30 Septembrie 1935.

Complicii lui Crăciun au fost depuși

Cercetările făcute de către d. jude instructor Triandafil, titularul cabinetului II de instrucție, în jurul spargerilor săvârșite de banda de spărgători condusă de Ion Crăciun zis Jean Animalu, fiind terminate, s'au lăsat opt mandate de arestare contra următorilor: Ion Crăciun, I. Filipov, I. Bachnov, Ștefan Mihai, Alfre Schöder, Hristu Dumitru, Boșcu Vasile și Stănescu Gh.

În baza acestor mandate de arestare cei opt spărgători au fost depuși în arestul central din localitate.

Spargere cu patefon

Prefectura de județ a fost înștiințată că ieri noapte, hoji rămași neidentificați până în prezent au prădat casa locuitorului Mesat Asan, din comuna Voevodul Mihai.

Tâlharii au furat din casă mai multe cutere cu lucruri, un patefon și bani lăcându-se apoi nevăzuți.

Postul de jandarmi respectiv cercetează cazul.

Furturi de cereale

Acum câteva zile magazia de cereale din gara Ghiaveclia situată pe linia Medgidia-Bezargic au fost prădate de către niște hoji rămași necunoscuți.

Hoji s'au introdus în magazii prin ruperea lăcătelor, furând un însemnat număr de saci goi și o cantitate apreciabilă de cereale.

Deasemenea au spart un vagon tras la rampă, scoțând din el cantitatea de 1000 kgr. porumb și dispărând apoi fără urmă. Jandarmii fac cercetări.

Magaziile prădate erau proprietatea comercianților Pozani și Nachiu.

Contribuția polițiștilor constanțeni la săptămâna cărții

Cu ocazia „Săptămânii Cărții” d. Traian Antonescu, chestorul poliției locale, și falsegul corp polițienesc au dat pentru fondul cultural salariul lor pe o zi, strângând astfel suma de 9000 lei.

Această sumă a fost depusă pe numele Fundațiilor Culturale Regale.

Arestarea unui criminal

Am relatat ieri că un lucrător dela S. C. E. C. a fost înjunghiat cu un cuțit de bucătărie de doi copii, dintre care unul, nume Fuad Cocoi a fost indentificat după comiterea faptului.

Eri d. a. agentul Gheorghita Mihai data poliția locală a reușit, după o căutare de două zile a găsit pe precocelul criminal pe str. Călcărași pe când se ducea spre casă.

El a declarat că tovarășul său era chiar fratele său și că u-ar fi având nici un amestec.

Informațiuni

D. Gh. Tătărăscu, președintele consiliului de miniștri a vizitat acasă pe d. Dinu Brătianu, șeful partidului liberal.

Intrevederea a durat aproape o oră.

Eri dimineața a avut loc instalarea noului comitet de conducere al comunității israelite de rit oriental din localitate.

Noua conducere are în fruntea sa pe d. Albert Theiler ca președinte, sacondat de d-nii: avocat Spierglor, vicepreședinte, A. Adler, Avram Bercovici, Gherman Adelstein, Adolf Șapira, Dr. Bercovici, Wainer, M. Bercovici, Leon Cahane, Dr. Diener, Leon Croitoru, H. Filderman, Z. Grünberh și Orenstein-Bohași consilieri.

In ultimul moment primim știrea încetării din viață a venerabilului fost președinte al Sfatului Negustoresc, farmacistul Ion Miga, care cade răpus de o lungă boală.

Defunctul a fost un cetățean prea de frunte al orașului pentru ca știrea morții sale să nu ne îndurereze profund.

Inmormântarea va avea loc mâine d. e. la orele 4.

Duminică 25 Mai, ora 10 dim., se va ține, în palatul episcopal, adunarea eparhială anuală. După ce se va ofiția serviciul religios P. S. S. Măscopol Gheronile va deschide adunarea cu solemnitatea obicinuită.

Camera de comerț din Bazargic a intervenit și ministerul de industrie a aprobat, ca în comuna I. G. Duca (Casim) jud. Caliacra să funcționeze în fiecare Vineri un târg de vite.

Deasemenea s'a intervenit pentru aprobarea funcționării unui târg de vite în com. Stejarul tot din jud. Caliacra.

D. Cicero Gorciu, secretar general al ministerului agriculturii a sosit astăzi în localitate spre a asista la recepționarea unor noi lucrări la abatorul de export.

Într'un apel adresat către cetățeni, primăria municipiului îndeamnă pe cetățeni și cetățenile Constanței să se îngrijească de întreținerea orașului în vederea sezonului balnear. Primăria cere vărulrea caselor, vărsirea gunurilor, curățirea curților, amenajarea grădinilor etc.

Azi 23 c. erele 4 după masă, preoții din orașul Constanța se vor întruni la cancelaria protoerei pentru a protesta contra ciuntirii salariilor de către d-l Ministru al Cultelor.

La această întrunire sunt invitați parlamentarii județului și membrii mirenii al adunării eparhiale.

Reprezentantul noului aparat de Radio R. C. A., în Constanța, este d. Dimitrie St. Dimitriu-Ford — cunoscuta casă de comerț de sub Hotelul Grand, proprietatea sa.

ROMAN CAPATANA
Fondatorul și proprietarul Fabricilor „REGINA MARIA” și al „BONBONERIEI PALATULUI”.

Intreprinderile „Regina Maria“

Cele mai mari fabrici de ciocolată din țară
1 Fabrică: Str. OCTAVIAN No. 42-48—11 Fabrică: Str. PUȚU CU APĂ RECE 35

Magazine de desfacere ale „BONBONERIEI PALATULUI”
proprietății ale aceluiași întreprinderi

unde se obțin pe lângă toate produsele fabricilor „Regina Maria” și ultimele creațiuni în materie de confiserie și patiserie.

BUCUREȘTI

- 1) Calea Victoriei, Piața Carol I (Fondația Carol I).
- 2) Calea Victoriei 42 (colț cu Passajul Comedia).
- 3) Strada Eugen Carada 6 (colț cu str. Doamnei).
- 4) Str. Carol 48.
- 5) Bulevardul Pache 116.
- 6) Bulevardul Ferdinand 60.
- 7) Bulevardul Elisabeta 20 (sub Hotel Astoria).
- 8) Piața Rosetti 4.
- 9) Intrarea Zalomit 1 (Clismigiu).
- 10) Str. Romanș 186 (colț cu Viitorului).
- 11) Bulevardul Tache Ionescu 11.

12) Plocești — Piața Unirii Cereți ciocolata „URS DE DORNA“

Vă corijași vederea
PRIN OCHELARI
RODENSTOK
Depozit de
Fabrică
La Magazinul
de Bijuterie

MERLAUB Str. Carol No. 51
(în fața Poștei)

DOCTORUL Eduard N. Bernfeld

Boli Interne și de Copii
boli de Femei
TRATAMENTUL RADICAL AL
BOALELOR VENERICE
— Blenoragia, SIFILIS etc. —
la bărbați și femei prin cele mai
noi metode
Strada Rahovei No. 20
colț cu Strada Ion Lahovari
Consult. 8—1 și 4—8
Telefon 445

Dr. E. STOIAN

Medic de spital
Genito-Urinare, Boli de
femei, Venerice, Sifilis
Tratamentul radical al
blenoragiei cronice prin
DIATHERMIE
Orele de consultație:
p. bărbați 3-5. — p. femei 5-7
str. Alex. Lahovari 7
(vis-a-vis de teatrul Elpis)

Doriți a consuma în lăște
un ROM curat și bine aro-
mat? Cereți:
ROM STANDARD
Coniac STANDARD
produs învechit din distilat
de vin.
De vânzare la principalele
magazine de coloniale și la
cele mai frecventate bodegi
și restaurante.

Reprezentanța ge-
nerală pentru vânzarea
renumitului ulei
„Peboli” — a celui mai
bun ulei românesc — și-a
mutat depozitul în Șoseaua
Viitorului 7 lângă Oborul nou.

Dr. OSMAN IBRAHIM

Specialist în Boli de Ochi
Str. General Lahovari 11
colț cu Str. Ștefan cel Mare
CONSTANȚA
Intrarea prin Curte
Consultații:
Dimineața dela ora 8 la 12
După masă dela 2° la 7 seara

CABINET DENTAR
fost Dr. I. WEISZ-SCHIMBERSKY)
DOCTOR
EUGEN SCHARER
SPECIALIZAT LA VIENA
Operațiuni, boli de gură și tehnica
dentară cea mai modernă
Consultații 8-12 și 2-6
Str. Carol 98 Telefon: 366

Cabinet Dentar M. DINER

Extracțiuni fără durere
Danturi fixe în aur
(American Bridj)
Intorcându-se din
străinătate și-a re-
luat consultațiile
Str. Plevnel 1—Telefon 67/5

Doctor B. TATARSKY

Specializat la Berlin
Boli și operațiuni de
NAS, GÂT ȘI URECHI
Boli de bronși și Esofag, Sric-
turi și Dilatații esofagului
(Broncho-esofagoscopie)
Raze X — Röntgen, Radiografie
și Radioscopie, Reze ultraviolete
diatermie
Consult.: 8-12 dim. — 1-7 d. a.
Bulevardul Elisabeta No. 5
în fața Cazinoului
Telefon 71 1

Târgul cerealelor

posite și vândute la oborul Con-
stanța, în ziua de 22 Mai 1935
Cărușe Preț pe % kgr
4 Grâu de toamnă 450
2 Orz 220-230
5 Ovăz 270-280
2 Porumb 215-220

Dr. PAUL KLEIN

Specializat la Paris
BOLI DE PIELE, PĂR,
SIFILIS
Consult. 3—7 d. a.
Piața Independenței (Ovidiu)
No. 4 deasupra Cafenelei
Corso.
Intrarea Str. Marco Aurel 5

Doctor Goldenberg-Munteanu

Specializat la Berlin
BOLI DE FEMEI
Venerice—Sifilis
Tratament electric pentru vindecarea
blenoragiei și bolilor de Femei
Diatermie—Ozonoterapie
CONSTANȚA
Str. Remus Opreanu 7
Telefon 535

Doctor L. SOLOMON

Specializat la Paris
Stomac—în m. Pământ.
Raze (X) Röntgen
Noul tratament cu
Unde Ultra-Scurte.
Strady Carol No. 91
(Colț cu Ștefan cel Mare)

Sanatoriul „CARITATEA“ DR. FB. BITTAU

Str. Carol 131 colț cu Str.
Tache Ionescu 8
Chirurgie — Boli interne
Ginecologie — Maternitate
Razii X — Röntgen, Ultra
Violete — Diatermie și
diverse electrisațiuni.
Tratament nou cu unde lungi
și ultra scurte.
Telefon 442

V'AȚI CONVINS

CA NOROCUL este numai în
Colecțiura Principală

P. ȘAPIRA-Hagiul
unde s'au câștigat din nou la ultima tragere
Lei 3.000.000 pe Lozul No. 35551
cumpărați-vă deci din timp lozurile

CLASEI a IV-a

a noii loterii, mult mai bogată în câștiguri ca loter-
iile anterioare numai dela norocoase colecțiura

P. ȘAPIRA-Hagiul CONSTANȚA

Tragerea clasei a 4-a la 15 Iunie 1935

Costul lozului:

Pentru o singură clasă	1/4 loz 200 lei	1/2 loz 400 lei	1/1 loz 800 lei
Pentru toate clasele	1/4 loz 800 lei	1/1 loz 1600 lei	1/1 loz 3200 lei

Institutul de arte grafice al ziarului

„DOBROGEA JUNĂ“

Dr. Scarlat Vărnăv 23 — Cădere și instalație proprie

CONSTANȚA

Prevăzut cu cele mai noi caracte-
re de litere, MAȘINI de CULES,
STEREOTIPIE, ZINCOGRAFIE
ȘI CU INSTALAȚIUNE
ELECTRICĂ PROPRIE,
efectuează orice lucrări în această
ramură ca: BROȘURI, ZIARE,
REVISTE, CĂRȚI DE VISITĂ,
PLICURI, FACTURI, AFIȘE DE
TOATE MĂRIMILE ȘI
ÎN TOATE CULORILE
și tot felul de imprimare oficiale
și comerciale, în cele mai mo-
derne condițiuni de execuțiune.
Atelier special de LEGĂTORIE

LOTERIA DE STAT

Toată lumea preteră lozurile colecției „BOGOSIAN”, —Constanța, Str. Carol vis-a-vis de Poșta
care vă oferă cele mai mari șanse de câștiguri. Tragerea clasei IV-a la 15 Iunie 1935.

Prețul Lozurilor: 1/4 loz 1/2 loz 3/4 loz 1/1 loz
lei 200 lei 400 lei 600 lei 800

Cu o simplă cerere se trimite lozuri în provincie, franco de ori-ce speze.